

VPN-tjänst (It-säkerhet)

När du använder internet på din dator eller någon annan enhet, lämnar du spår efter dig. Dessa spår kan då webbsidan du besöker se och ibland även din internetleverantör. Informationen i spåren kan till exempel vara: varifrån du har surfat, vad du har gjort på webbsidan, och vad du har använt för enhet.

Att dölja alla data efter sig är svårt om inte omöjligt, men man kan själv göra några val som kan minska på de spår man lämnar efter sig på internet. Till exempel att ta till vana att bara acceptera ”endast nödvändiga kakor” för en webbsida och att ta i bruk en VPN-tjänst.

VPN står för virtuellt privat nätverk och är en tjänst som många antivirusprogram erbjuder tillsammans med sina virusskydd. En VPN-tjänst kan också vara ett eget program eller en applikation som du laddar ner till din enhet. VPN tjänsten är något man aktiverar på sin enhet som ändrar ens IP-adress.

Alla som använder internet behöver ha en IP-adress för att ta sig ut på internet, du (din router) får en IP-adress automatiskt av din internetleverantör. IP-adressen brukar lämna spår till webbsidor om var du befinner dig, lite som ditt telefonnummer, den visar vart du ringer ifrån.

När du använder en VPN-tjänst ändrar den din IP-adress till en av tjänstens egna adresser. Det betyder i praktiken att när du använder en VPN-tjänst och surfar på internet så använder du en allmän IP-adress, lite som ett dolt telefonnummer i stället för ditt eget.

VPN-tjänsterna brukar ha flera olika IP-adresser världen över att välja mellan, det beror lite på tjänsten vad de erbjuder. Det betyder att du själv kan välja i vilket land du skall befinna dig i när du surfar på internet. Du kan då till exempel välja att du vill ha en norsk IP-adress och webbsidan tror då att du befinner dig i Norge.

VPN-tjänster skyddar också kommunikationen mellan din enhet och internet. De flesta webbsidor använder HTTPS som skydd redan, men skulle du hamna ut på en skum webbsida utan HTTPS kan skyddet från VPN-tjänsten vara till hjälp.

I vissa fall när man använder en VPN-tjänst kan vissa webbsidor eller applikationer få problem och kanske inte fungera korrekt. Då kan man behöva tillfälligt avaktivera tjänsten.

Det finns ett stort utbud av VPN-tjänster att välja mellan och det är oftast lönt att välja en med prenumerationsavgift. VPN-tjänster som kostar brukar vara effektivare än de som är gratis. Vissa gratis varianter kan också samla in data om dig, så välj en seriös aktör.

Exempel på seriösa VPN aktörer: NordVPN, Surfshark, eller F-Secure.

VPN-tjänster är bra, men tyvärr inte alltid vattentätt. Det kan finnas risk för att data läcker ut även med en VPN-tjänst.

STIFTELSEN
BLOMSTERFONDEN
I HELSINGFORS